

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

8.2.2012

B7-0051/2012

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl ES ir Maroko susitarimo dėl abipusių liberalizavimo priemonių, taikomų žemės ūkio ir žuvininkystės produktams (2012/2522(RSP))

Robert Sturdy
ECR frakcijos vardu

RE\891644LT.doc

PE479.477v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

B7-0051/2012

Europos Parlamento rezoliucija dėl ES ir Maroko susitarimo dėl abipusių liberalizavimo priemonių, taikomų žemės ūkio ir žuvininkystės produktams (2012/2522(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1995 m. lapkričio 28 d. Barselonos deklaraciją, kuria remiantis pradėta Europos Sąjungos ir pietinių Viduržemio jūros regiono šalių partnerystė,
  - atsižvelgdamas į Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimą, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Maroko Karalystės asociacija,
  - atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 14 d. Tarybos sprendimą, kuriuo ji įgaliojo pradėti derybas su Maroku dėl abipusio liberalizavimo priemonių, taikomų žemės ūkio produktams, perdirbtiems žemės ūkio produktams, žuvies ir žuvininkystės produktams,
  - atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės 25 d. Europos Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą Europos Vadovų Tarybai, Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę“ (COM(2011) 303 final),
  - atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 14 d. ES Užsienio reikalų tarybos išvadas, kuriose numatoma leisti pradėti derybas dėl prekybos su Egiptu, Jordanija, Maroku ir Tunisu,
  - atsižvelgdamas siūlomą Europos Sąjungos ir Maroko Karalystės susitarimą pasikeičiant laiškais dėl abipusių liberalizavimo priemonių, taikomų žemės ūkio produktams, perdirbtiems žemės ūkio produktams, žuviai ir žuvininkystės produktams, dėl 1, 2 bei 3 protokolų ir jų priedų pakeitimo ir dėl dalinio Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo, kuriuo įsteigiama Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Maroko Karalystės asociacija, pakeitimo,
  - atsižvelgdamas į pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą taikomą pritarimo procedūrą (C7-0201/2011),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi dėl politinės padėties pietinėse Viduržemio jūros regiono šalyse raidos po Arabų pavasario įvykių reikėjo stipraus, efektyvaus ir greito ES atsako;
- B. kadangi prekybos santykių stiprinimas ir subalansuota ir vis didesnė prekybos su šiomis šalimis liberalizacija yra svarbi sudėtinė šio atsako dalis;
- C. kadangi prekyba ir investavimas yra varomosios augimo jėgos ir padeda mažinti skurdą, suburia žmones, užtikrina įvairių tautų ryšius ir prisideda prie politinio stabilumo;

- D. kadangi ES ir Maroko asociacijos susitarime, galiojančiame nuo 2000 m. kovo 1 d., numatoma, kad Europos Bendrija ir Marokas palaipsniui vis daugiau liberalizuos jų abišalę prekybą žemės ūkio produktais, perdirbtais žemės ūkio produktais, žuvimi ir žuvininkystės produktais;
- E. kadangi išlieka didelis ES prekybos su Maroku perviršis, kuris 2010 m. siekė 5,9 mlrd. EUR;
- F. kadangi ES turi didelį prekybos žemės ūkio ir žuvininkystės produktais su pietinėmis Viduržemio jūros regiono šalimis perviršį, kuris sudaro daugiau kaip 4 mlrd. EUR, tačiau dvišalės prekybos žemės ūkio ir žuvininkystės produktais su Maroku deficitas 2010 m. siekė 633 mln. EUR; kadangi prekyba žemės ūkio ir žuvininkystės produktais sudaro apie 18 proc. Maroko eksporto;
- G. kadangi žemės ūkis sudarė 16,4 proc. Maroko 2009 m. BVP ir šiame sektoriuje įdarbinta maždaug 38 proc. Maroko darbo jėgos; kadangi žemės ūkis sudarė 2,1 proc. Europos Sąjungos 2006 m. BVP ir šiame sektoriuje įdarbinta maždaug 5 proc. Europos darbo jėgos;
- H. kadangi pagal siūlomą susitarimą būtų nedelsiant liberalizuojama 55 proc. tarifų, taikomų ES žemės ūkio ir žuvininkystės produktams (padidėjimas nuo 33 proc.), ir per 10 metų – 70 proc. tarifų, taikomų Maroko žemės ūkio ir žuvininkystės produktams (padidėjimas nuo 1 proc.);
- I. kadangi iš visų trečiųjų šalių į ES importuojamos visos žemės ūkio prekės privalo atitikti Sąjungos reikalavimus, taikomus sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėms;
- J. kadangi Marokas yra viena iš pietinių Viduržemio jūros regiono šalių, kurių atžvilgiu Taryba leido vykdyti derybas dėl direktyvų dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško laisvosios prekybos susitarimo (angl. DCFTA); kadangi prekyba žemės ūkio produktais įeis į šias derybas;

Bendrosios pastabos

1. mano, kad prekybos liberalizavimas ir palaipsnė integracija į ES vidaus rinką – galingos priemonės, skirtos pietinių Viduržemio jūros regiono šalių vystymuisi, ir padeda mažinti plačiai paplitusį skurdą bei nedarbą, kurie šiame regione kelia ekonomikos, migracijos ir saugumo problemų; mano, kad norint panaudoti šį potencialą ES privalo būti pasirengusi daryti prekybos nuolaidų svarbiuose sektoriuose, pvz., žemės ūkio sektoriuje;
2. pabrėžia, kad prasidėjus Arabų pavasariui ES turi įsipareigojimą kuo geriau panaudoti savo prekybos ir ekonominius pajėgumus siekiant pereinamuoju laikotarpiu padėti pietinėms Viduržemio jūros regiono šalims, kurios, kaip Marokas, žengia svarbius žingsnius demokratijos link;

Susitarimas

3. Pabrėžia, kad susitarimas užtikrins svarbias galimybes ES žemės ūkio pramonei, ypač perdirbtų maisto produktų sektoriui; pabrėžia, kad ES eksportuotojams galiausiai bus naudingas 70 proc. Maroko importų tarifų, taikomų žemės ūkio ir žuvininkystės produktams, pašalinimas, nes bus sutaupyta apie 100 mln. EUR, išleidžiamų maito mokesčiams;
4. mano, kad būtina prekybos ir investicijų iniciatyvomis siekti naudos visiems visuomenės sluoksniams ir ypač jos turėtų būti taikomos MVĮ ir smulkiems ūkininkams; šiomis aplinkybėmis pažymi, kad daugiau kaip 80 proc. Maroko ūkininkų turi mažiau nei penkis hektarus žemės, ir todėl džiaugiasi, kad Maroko žemės ūkio ir kaimo plėtros konfederacija (pranc. *Confédération marocaine de l'agriculture et du développement rural*, COMADER) pritaria šiam susitarimui;
5. pabrėžia, kad patekti į ES vidaus rinką leidžiama tik tuo atveju, jei laikomasi tam tikrų higienos ir saugos standartų, ir palankiai vertina teigiamą 2011 m. Maisto ir veterinarijos tarnybos ataskaitą; palankiai vertina tai, kad susitarime daug dėmesio skiriama sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėms, ir ragina visose būsimose derybose dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško laisvosios prekybos susitarimo svarbiausią dėmesį skirti techninei pagalbai;
6. palankiai vertina į susitarimą įtrauktas papildomas netarifines priemones, pavyzdžiui, papildomą Europos geografinių nuorodų apsaugą, sustiprintos apsaugos mechanizmus ir sanitarijos bei fitosanitarijos priemones (angl. SPS); be to, primena, kad ES ir Marokas susitarė dėl griežto ginčų sprendimo mechanizmo, pagal kurį ES galės gauti kompensaciją, jei Marokas nesilaikys šio susitarimo sąlygų;
7. atkreipia dėmesį į kai kurių Europos pramonės grupių susirūpinimą dėl padidėjusių neapmuitinamų kvotų svarbiam vaisių ir daržovių importui; vis dėlto pabrėžia, kad neapmuitintų kvotų padidinimas apima tik mažą Europos produkcijos dalį (pvz., apie 0,8 proc. pomidorams) ir kad vaisių ir daržovių importas toliau ribojamas taikant sezoninį paskirstymą ir įvežimo kainų sistemą;
8. ragina Europos Komisiją reguliariai pranešti Europos Parlamentui mainų žemės ūkio produktais, visų pirma svarbiausiais produktais, stebėsenos rezultatus siekiant užtikrinti atitiktis šiam susitarimui kontrolę, išvengti rinkos sutrikimų ir užtikrinti rinkos stabilumą bei nepertraukiamą tiekimą vaisių ir daržovių sektoriuje;
9. pabrėžia, kad Marokas, kaip dauguma besivystančių šalių, turi išspręsti svarbius darbo teisių užtikrinimo klausimus; pažymi, kad nepaisant daugelio svarbiausių Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijų ratifikavimo ir neseniai priimtų įstatymų, kuriais draudžiamas vaikų darbas, susirūpinimą vis dar kelia susirinkimų laisvė ir vaikų darbas; mano, kad DCFTA turėtų apimti pagalbą įgyvendinant TDO konvencijas, ratifikuojant nepasirašytas pagrindines konvencijas (pvz., Susirinkimų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas apsaugos konvencija (Nr. 87)) ir įmonių socialinės atsakomybės iniciatyvas;
10. ragina Komisiją užtikrinti, kad pagal būsimą susitarimą būtų visapusiškai laikomasi tarptautinės teisės normų ir kad jis būtų naudingas visiems susijusiems vietos

gyventojams;

11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, EP delegacijai ryšiams su Magrebo šalimis, Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos parlamentinės asamblėjos biurui ir Maroko parlamentui ir vyriausybei.